

Henry Ehrstedt: Toukokuun 1984 tapahtumia

Olin ollut vuoden 1978 lopulta alkaen vastuussa agenttituotteitten myynnistä ja tähän liittyvistä projekteista pankeille ja vakuutusyhtiöille Suomessa. Kari Raski tuli esimiehekseni vuonna 1980. Sen jälkeen hänen yksikkönsä nimeksi tuli Tietojärjestelmät (TJ). Raskin esimies oli Christian Westerlund.

Pankkiasiakkaiden näkökannalta oli aivan selvää viimeistään vuonna 1982, että kaksi erillistä myyntiorganisaatioita (TJ ja PJ) on huono ratkaisu ja asiakkaat toivoivat niiden yhdistämistä. Oman osastoni myyntivastuussa olevat pitivät tietenkin tiivistä yhteyttä PJ:n myyjiin ja itse keskustelin jatkuvasti ennen muuta Uiton ja Vihavaisen, tarvittaessa myös Laaksosen ja Keräsen kanssa. Kummallakin myyntiorganisaatiolla oli oma tuotevalikoimansa pankeille, joten sisäistä kilpailua oli vaikea nähdä. Tieto liikkui hyvin, eikä kumpikaan myyntiosasto yrittänyt ”päästä niskan päälle”, vaan yhteistyö sujui. Vuoden 1984 alkukuukausina keskustelimme avoimesti ilmassa näkyvistä muutoksen merkeistä, mutta tiukka työpaine ei sallinut mitään spekulointeja. Luimme 4.5.1984 edellä mainitut Nokian keskushallinnon tiedotteet ja totesimme, että nyt jotain lienee tulossa.

Olin sopinut meneillään oleviin OKO:n suurkoneiden runkosopimusneuvotteluihin liittyvän valmistelukokouksen 4.5.1984 Tero Laaksosen kanssa. Paikalle tuli Laaksosen lisäksi myös Keränen ja aihekin oli eri. OKO:n sijasta puhuttiin pian tulossa olevista organisaatiomuutoksista. Keränen kertoi, että toukokuun aikana päätetään lopullisesti, julkistetaan ja pannaan heti toimeen seuraava muutos: TJ:stä siirretään uuteen Informaatiojärjestelmien organisaatioon Pankkiosasto, kaikki kaupan toiminta sekä valtionhallinto mukaan lukien VR, PTL, Kela, Tulli, Verohallitus. Tästä kaikesta muodostetaan kotimaan myynti, jota johtaa Tero Laaksosen. TJ:ssä jatkaa teollisuus, palvelut ja liikenne, valtion liikelaitokset, kunnat, sairaalat ja puhelinlaitokset. Huollon ja Laskentakeskuksen suhteen ei tule muutoksia. Laaksosen ja Ehrstedtin käskettiin esitellä 9.5. Keräselle alustava yhdistetyn pankkialueen toimintasuunnitelma.

Westerlund ja Raski olivat tietenkin tilanteesta tietoisia. He olivat tällaista muutosta vastaan, mutta vastustamisen argumentit keskushallinnon 4.5. tiedotteen jälkeen olivat ilmeisesti riittämättömiä. Westerlund pyysi 11.5. Ehrstedtin lausuntoa mallista, jossa pankkitoiminta siirtyisi PJ:lle kokonaan, mutta muita muutoksia ei tehtäisi.

Postipankki kertoi 9.5. valinneensa Nokian uuden sukupolven konttorijärjestelmän toimittajaksi. KOP julkisti 14.5. ”Suomen historian suurimman atk-kaupan” omasta konttorijärjestelmävalinnastaan. Pankkitoiminnan yhdistämisen suunnitelmat valmisteltiin ja niitä hiottiin. Keränen pyysi ja sai 23.5. viimeistellyt paperit, mm. lopulliset henkilönimilistat. Hän kertoi, että kaikki materiaali on toimitettava seuraavana päivänä keskushallintoon. Koski esittelee siellä asian Kairamolle ja uskoo saavansa lopullisen päätöksen viimeistään 25.5.

Wikstedt ei ollut lainkaan innostunut tapahtumien kulusta. Hänen kommenttinsa 24.5. olivat seuraavia:

- On totta, että tarvitaan täsmällisempää toimialajakoa, mutta agenttipuoli olisi pidettävä tällaisista muutoksista erillään.
- Pankkitoiminta tulee ilmeisesti keskittää, koska asiakkaat haluavat niin.
- Honeywell-toimintaa ei saisi kuitenkaan heikentää, se on pidettävä vahvana. On syytä pelätä, että se jää omien tuotteitten jalkoihin yhdistetyssä organisaatiossa.

Lopullista päätöstä ei niinä päivinä syntynyt. Kosken mukaan Kairamon kommentit 24.5. olivat olleet: Katetta ja tulosta ei saa siirtää TJ:sta IJ:hin, koska oman tuotannon tulosta ja kannattavuutta on voitava seurata erikseen ja agenttituotteita erikseen sekä, että kaikissa tapauksissa Honeywell-toiminta on pidettävä vahvana ja kannattavana.

Keränen ilmoitti 31.5., että muutoksen toimeenpanopäätös on tehty edellisenä iltana keskushallinnossa ja nyt tarvitaan enää Wikstedtin allekirjoitus paperiin ennen julkistusta. Aiemmin mainittujen pankkien, kaupan ja julkisen hallinnon lisäksi TJ:stä siirtyy niiden mukana osa Honeywell-suurkonetukea (nimetyt henkilöt). Ehrstedtin on valmisteltava tästä saman päivän aikana sisäinen tiedote sekä kirje asiakkaille.

Näiden tiedotteiden ja kirjeiden luonnokset laadittiin ja seuraavana päivänä (perjantai 1.6.1984) ryhmä Keränen, Laaksonen ja Ehrstedt viimeisteli ne. Keränen allekirjoitti itse kirjeet ja tiedotteet, kun Wikstedt ei siihen suostunut. Samana päivänä Keränen ja Laaksonen pitivät muutoksesta tiedotustilaisuuden pankkiosastoille sekä Kutomossa että Keskuskadulla. Viimeksi mainitusta TJ:n pankkiosaston informoinnista he unohtivat kertoa Raskille, joka kuuli asiasta vasta jälkikäteen.

Raski johti maanantaiaamuna 4.6. normaaliin tapaan pidettyä TJ:n johtoryhmän kokousta, jonka asiat kuitenkin olivat kaukana normaalista. Raski kuvasi osallistujille edellisen viikon tapahtumat ja kommentoi niitä mm. seuraavasti:

- TJ on toteuttanut puhtaan toimialaorganisaation ja keskittänyt toimintaansa toimialakohtaisten sovellusratkaisuiden ympärille. Honeywell ja muu agentuuritoiminta on hyvässä mallissa.
- Tuotevalikoimaa on täydennetty uusilla tuotteilla, joille on hankittu samalla myös Skandinavian edustus. Tämä kaikki etenee hyväksytyjen suunnitelmien ja budjettien mukaisesti.
- Nyt TJ hajotetaan.
- Omalle tuotannolle on päätetty antaa voimakas painotus.
- Nokian kansainvälistyminen saa siis nyt rajut muodot.
- TJ:n hajottaminen on virheliike, malli ei tule toimimaan käytännössä tällaisena, vaan joudutaan menemään yhteen organisaatioon, jossa koko TJ ja koko PJ on yhdistetty.